

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Suomen Sotatieteellisen Seuran perustamisesta tulee ensi helmikuun 7. päivänä kuluneeksi 80 vuotta. Juhlavuoden teemaksi on valittu Suomen puolustaminen. Teeman avulla seuran toimintaa suunnataan perusasioihin itsenäisyytemme 90-vuotisvuonna valitsevien kansainvälistymisen ja muutospaineiden ilmapiirissä.

Juhlavuoden tapahtumista kerrotaan aikanaan jäsenkirjeessä ja seuran nettisivuilla. Näistä ensimmäinen on syntymäpäivänä (7.2.07) Säätytalolla järjestettävä tilaisuus juhlaesitelmiseen ja vastaanottoineen, joista vielä tiedotetaan tarkemmin erikseen.

Seurallamme on eräänä vanhimmista ja jäsenmäärältään suurimmista vakiintunut asema Suomen 234 muun tieteellisen seuran joukossa. Näiden kanssa tehtävään yhteistyöhön seura osallistuu Tieteellisten seurain valtuuskunnan puitteissa, jonka hallinnoiman Tieteiden talon tiloissa useimmiten nykyään kokoonnumme. Muiden maanpuolustusalan seurojen kanssa tehdään yhteistyötä ennen kaikkea sotatieteiden päivien järjestämisessä. Puolustusvoimien suuntaan perinteisesti tärkeän ja kiinteän yhteistyön keskeisin osapuoli on Maanpuolustuskorkeakoulu.

Seuran toiminta on vuosikymmenestä toiseen säilynyt oikeastaan hämmästyttävän samankaltaisena: on edistetty sotatieteiden harrastusta tukemalla ja palkitsemalla tutkimustöitä, pitämällä esitelmia ja julkaisemalla Tiede ja Ase -vuosijulkaisua. Jäsenistön runkona ja valtaenemmistönä ovat olleet yleisesikuntaupseerit ja seuran toiminta vankasti sotatieteellisillä asialinjoilla. Vakiintuneisuus osoittaa, että toiminta on löytänyt muotonsa ja päälinjoiltaan vastannut jäsenistön ja sidosryhmien tarpeita.

Nyttemmin on kuitenkin jo usean vuoden ajan koettu erityisesti jaostoissa kasvavana ongelmana eräänlainen "vähäverisyys," niukka osanotto järjestettyihin tilaisuuksiin.

Seuran hallituksessa onkin yhdessä jaostojen kanssa pohdittu kahdessa miniseminaarissa niitä keinoja, joilla toimintaa pitäisi kehittää oman aikamme vaatimusten mukaiseksi. Myös seuran neuvottelukunta on keskustellut asiasta.

Eräänä kehittämistoimenpiteenä on valmisteltu syyskokouksen päätettäväksi ehdotus, jonka mukaan seuran varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä myös upseeri, jonka upseerin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto. Kaikki yleisesikuntaupseerit kutsutaan entiseen tapaan seuran jäseniksi heti valmistuttuaan.

Myös monilla muilla korkeakoulutetuilla – esimerkiksi puolustusvoimien palveluksessa tai muuten sotatieteen alalla merkittävästi ansioituneilla – on sääntöjen mukaan mahdollisuus tulla hyväksytyksi seuran varsinaiseksi jäseneksi. Tätä keinoa seuran jäsenistön lisäämiseksi ja monipuolistamiseksi on toistaiseksi melko vähän hyödynnetty.

Jotkut muut kehittämishankkeet jäävät edelleen hallituksen ja jaostojen pohdittaviksi. Näistä mainittakoon Maanpuolustuskorkeakoulussa käynnistymässä oleva alumnitoiminta, johon seura tulee osallistumaan. Tulevana vuonna myös jaostojen ohjelmatarjontaa tullaan keskittämään aiempaa harvempiin jaostojen ja korkeakoulun kesken yhteistyössä järjestettäviin tapahtumiin. Niissä eräänä tavoitteena voisi olla keskustelun terävöittäminen; pyrkimys yksimielisyyden sijasta vastakkainasetteluun, monitieteelliseen ja monialaisempaan aiheiden käsittelyyn.

Jäsenistön pääosalle vieläkin oudohko seuran toimintamuoto saattaa olla vuodesta 2000 alkaen kahden vuoden välein kaksipäiväisinä toimeenpannut valtakunnalliset sotatieteiden päivät. Ne ovat olleet avoimet kaikille järjestävien seurojen jäsenille ja myös kaikille muille halukkaille. Päivien järjestämisessä on seuralla ollut alusta alkaen keskeinen rooli.

Viime toukokuussa vuorossa olivat IV Valtakunnalliset Sotatieteiden Päivät, joiden yleisteema oli johtaminen. Päivien pitopaikka siirrettiin keskeltä kaupunkia Helsingin yliopiston tiloista Maanpuolustuskorkeakoulun kampukselle Santahaminaan. Ratkaisu osoittautui erittäin onnistuneeksi ja päivien kiinnostavuus ylitti odotukset. Niinpä ensimmäisen päivän osalta jouduttiin harvinaiseen tilanteeseen, kun kaikkia halukkaita ei korkeakoulun pääauditorioon voitu tilasyistä ottaa vastaan. Päivien anti oli monipuolinen ja siihen on osittain mahdollista tutustua tämän julkaisun sivuilla.

Viidennet sotatieteiden päivät on alustavasti suunniteltu pidettäväksi Santahaminassa keväällä 2008, jolloin vastuun järjestelyistä kantaa totuttuun tapaan seuramme yhdessä seitsemän muun sotilasalan tieteellisen seuran ja korkeakoulun kanssa. Päivien yleisteemaksi on alustavasti päätetty sodankäynnin muutos, johon eri seurojen ja jaostojen aihepiirit kyettäneen helposti liittämään.

Maanpuolustuskorkeakoulussa käytettävän määritelmän mukaan sotatieteet ovat laaja ja monialainen kokonaisuus, jota sitovat yhteen sodat, kriisit ja niihin liittyvät turvallisuusuhkat sekä pyrkimykset niiden ehkäisemiseen. Sotatieteitä ovat esimerkiksi johtaminen, operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, sotatekniikka sekä sotilaspedagogiikka, -lääketiede, -psykologia ja -sosiologia.

Toivotan kaikille vuosijulkaisumme lukijoille älyllisiä virikkeitä ja antoisia tuokioita sotatieteiden parissa. Tapaamisiin seuran tilaisuuksissa.

Puheenjohtaja
kenraalimajuri Seppo Tanskanen